

Projekt

z dnia 21 maja 2024 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR
RADY GMINY TURAWA**

z dnia 2024 r.

**w sprawie przyjęcia sprawozdania z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Turawie za rok 2023 wraz z wykazem w zakresie potrzeb pomocy społecznej w Gminie Turawa**

Na podstawie art 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 609) w związku z art. 110 ust. 9 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 901 z późn. zm.) Rada Gminy Turawa uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się sprawozdanie z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Turawie za rok 2023 wraz z wykazem w zakresie potrzeb pomocy społecznej w Gminie Turawa, stanowiące załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Turawa.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady Gminy Turawa

Iwona Duda

Załącznik do uchwały Nr
Rady Gminy Turawa
z dnia 2024 r.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Turawie
ul. Opolska 39c, 46-045 Turawa

tel. 77/421 22 29

gops@turawa.pl www.epuap.gov.pl/wps/porta1

www.turawa.naszops.pl www.facebook.com/gopsturawa/

SPRAWOZDANIE

z działalności

Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Turawie

za rok 2023

Opracowała:
Małgorzata Czerwińska

Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Turawie

przy współudziale:

Jolanty Chwalczyk - Główniej Księgowej

Barbary Sołtyk - Koordynatora Sekcji Pracy Socjalnej,
Wsparcia Rodziny, Seniora i Programów
Celowych - Starszy Pracownik Socjalny,

Teresy Musielak - Koordynatora Sekcji Analiz
Realizacji Świadczeń i Programów Celowych

oraz pracowników merytorycznych poszczególnych sekcji

Turawa, marzec 2024

Spis treści

Informacje ogólne.....	3
Podstawowe akty prawne	7
Struktura organizacyjna Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Turawie.....	9
Budżet Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Turawie.....	12
System pomocy społecznej.....	15
Świadczenia realizowane na podstawie ustawy o pomocy społecznej.....	16
Usługi opiekuńcze	18
Praca socjalna	18
Prace społecznie użyteczne.....	18
Wspieranie rodziny	20
System świadczeń rodzinnych.....	22
Dodatki	24
Zaświadczenie „Czyste Powietrze”	24
Pomoc materialna dla uczniów	25
Świadczenia przyznawane obywatelom Ukrainy	25
Formy pomocy udzielane obywatelom Ukrainy	25
Zadania wynikające z ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.....	25
Współpraca	27
Potrzeby w zakresie pomocy społecznej na rok 2024	29

Zgodnie z art. 110 ust. 9 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2023r. poz. 901 z późn. zm.) „Kierownik ośrodka pomocy społecznej składa radzie gminy coroczne sprawozdanie z działalności ośrodka oraz przedstawia potrzeby w zakresie pomocy społecznej”. Realizując ustawowy obowiązek sprawozdawczy Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Turawie przedstawia wszystkie zadania oraz działania realizowane w 2023 roku.

Informacje ogólne

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Turawie jest jednostką budżetową gminy, funkcjonującą na podstawie Statutu przyjętego Uchwałą NR XV/74/2019 Rady Gminy Turawa z dnia 9 grudnia 2019 r. w sprawie uchwalenia Statutu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Turawie.

Działalność Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej stanowi niezwykle istotny aspekt działalności gminy, ponieważ ma ona bezpośrednie przełożenie na jakość życia mieszkańców. Pomoc społeczna definiowana jest w ustawie, jako „instytucja polityki społecznej państwa mająca na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwycięzenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne środki, możliwości i uprawnienia”. Pomoc społeczna opiera się na działaniach formalnie zorganizowanych. Jest to instytucja zatrudniająca wyspecjalizowany zespół, realizujący cele i zadania w określonych strukturach organizacyjnych.

Ważnym celem działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej obok wsparcia materialnego i rzeczowego mającego na celu zaspokojenie podstawowych potrzeb rodziny i osób, jest dążenie do usamodzielnienia osób i rodzin, a także integracja ze środowiskiem.

Zadania realizowane przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej wynikają z ustawy o pomocy społecznej oraz innych aktów prawnych. Ośrodek przyjmuje wnioski i wydaje decyzje w zakresie świadczeń rodzinnych i wychowawczych, zajmuje się wypłatą środków z funduszu alimentacyjnego oraz windykacją dłużników alimentacyjnych, zaświadczeniami do programu „Czyste Powietrze”, rozliczaniem dofinansowania do pobytu dzieci w żłobkach, wypłatą stypendiów szkolnych o charakterze socjalnym, dodatkiem osłonowym, wsparciem uchodźców.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Turawie realizuje szereg ustawowych zadań nie tylko stricte z zakresu pomocy społecznej. Zakres świadczonych przez GOPS usług stopniowo wzrasta.

Wśród dodatkowych zadań realizowanych przez GOPS w 2023 roku można wymienić m.in.:

- usługi realizowane w ramach Programu Ministra Rodziny i Polityki Społecznej „**Opieka wytchnieniowa – edycja 2023**”, finansowanego ze środków Funduszu Solidarnościowego. Program kierowany był do członków rodzin lub opiekunów, którzy wymagają wsparcia w postaci doraźnej, czasowej przerwy w sprawowaniu bezpośredniej opieki nad dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności, a także nad osobami ze znacznym stopniem niepełnosprawności. W ramach Programu mieszkańcy Gminy Turawa mieli możliwość skorzystania z opieki dziennej oraz z całodobowej usługi opieki wytchnieniowej. Tą formą pomocy objęto 26 osób niesamodzielnymi osobami legitymującymi się znacznym stopniem

niepełnosprawności. W ramach programu zrealizowano 2071,5 godzin usług. Na realizację zadania pozyskano kwotę 124 440,00zł (wydatkowano 97 392,82 zł).

- usługi realizowane w ramach Programu Ministra Rodziny i Polityki Społecznej **„Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej - edycja 2023”** finansowany w ramach Funduszu Solidarnościowego. W roku sprawozdawczym wsparciem w ramach Programu zostało objętych 31 osób z niepełnosprawnością (w tym 22 osób w stopniu znacznym i 9 osób w stopniu umiarkowanym) u których łącznie zrealizowane zostały 1673,5 godziny usług asystenckich Asystent pomagał osobom z niepełnosprawnością m.in. w w wyjściu, powrocie oraz/lub dojazdach w wybrane przez uczestnika Programu miejsce (np. dom, praca, placówki oświatowe i szkoleniowe, świątynie, placówki służby zdrowia i rehabilitacyjne, gabinety lekarskie i terapeutyczne, urzędy, znajomi, rodzina, instytucje finansowe, wydarzenia kulturalne/ rozrywkowe/społeczne/sportowe), w robieniu zakupów, w załatwianiu spraw urzędowych, oraz w korzystaniu z dóbr kultury. Na realizację zadań pozyskano 70 777,80 zł (wydatkowano 68 717,92 zł).
- kontynuację działań w ramach projektu pn. **„Blżej rodziny i dziecka - wsparcie rodzin przeżywających problemy opiekuńczo - wychowawcze oraz wsparcie pieczy zastępczej - III edycja”** finansowanego z Funduszy Europejskich w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego na lata 2014 – 2020. Liderem projektu był Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Opolu. Głównym celem projektu było zwiększenie dostępu do usług społecznych świadczonych w województwie opolskim na rzecz rodzin przeżywających problemy opiekuńczo - wychowawcze oraz pieczy zastępczej. W ramach działań w projekcie w Gminie Turawa została utworzona placówka wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży z Gminy Turawa.

PWD funkcjonuje w strukturach GOPS w Turawie w oparciu o przepisy ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Od początku funkcjonowania tego miejsca, z usług placówki skorzystało łącznie 69 dzieci i młodzieży. Zajęcia odbywały się od poniedziałku do piątku, co najmniej 4 godziny dziennie w czasie pozaszkolnym, również w okresie wakacji letnich oraz ferii zimowych. W placówce było zatrudnionych dwóch wychowawców, którzy realizowali zajęcia opiekuńczo-

wychowawcze, socjoterapeutyczne i animacyjne. Siedzibą placówki od 2022 roku jest lokal mieszczący się w Kotorzu Wielkim, ul. Opolska 15.

- **Usługi transportowe door - to - door dla osób o ograniczonej mobilności** w Gminie Turawa świadczone są w ramach trwałości projektu EFS pn. "Usługi transportu indywidualnego door-to-door dla osób potrzebujących wsparcia w zakresie mobilności w Gminie Turawa w okresie od 01.05.2021 r. do 31.12.2022 r., usługi door to door". Osobami uprawnionymi do skorzystania z usług transportowych są mieszkańcy Gminy Turawa, którzy mają trudności w samodzielnym przemieszczaniu się np. ze względu na ograniczoną sprawność (w tym osoby poruszające się na wózku dla osób z niepełnosprawnościami, o kulach, niewidome, słabowidzące i inne osoby, które posiadają ograniczenia w mobilności). Osobami uprawnionymi są zarówno osoby o ograniczonej mobilności posiadający orzeczenie o niepełnosprawności (lub równoważne) oraz osoby nieposiadające takiego orzeczenia (składające stosowne oświadczenie). W 2023 roku z usług transportowych skorzystały łącznie 184 osób. Zakupiony w projekcie samochód od maja 2021 roku przejechał łącznie 97 490,70 km (ok. 31 671 km w roku 2023).

- **MRiPS Korpus Wsparcia Seniorów** na 2023 rok Gmina Turawa otrzymała 8 617,00 zł na zapewnienie usługi wsparcia seniorom w wieku 65 lat i więcej przez świadczenie usług w zakresie dowiezienie seniora na wizytę lekarską, w tym również asystowanie podczas wizyty czy dowiezienie seniora do urzędu, w tym również asystowanie podczas załatwiania prostych spraw urzędowych. Działaniami objęto 21 seniorów.
- Podobnie jak w latach ubiegłych, w Gminie Turawa realizowano również programy resortowe MRiPS takie jak: Opieka 75+, Asystent rodziny, Posiłek w szkole i w domu. Do dyspozycji Seniorów pozostają także opaski bezpieczeństwa, które zostały zakupione w ramach programu „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2022.

Podstawowe akty prawne

Podstawowym aktem prawnym, na podstawie którego funkcjonuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Turawie jest **ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej** (t.j. Dz. U. z 2023r. poz. 901 z późn. zm.).

Ponadto GOPS w Turawie realizuje zadania wynikające z innych ustaw, a w szczególności:

1. Ustawy z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych (t.j. Dz. U. z 2023r. poz. 390 z późn. zm.).
2. Ustawy z dnia 7 września 2007r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1993 z późn. zm.).
3. Ustawy z dnia 4 kwietnia 2014r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (t.j. Dz. U. z 2020r. poz. 1297 z późn. zm.).
4. Ustawy z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny ((t.j. Dz. U. z 2023r. poz. 2424).
5. Ustawa z 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (t.j. Dz. U. z 2023r. poz. 810 z późn. zm.).
6. Ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t.j. Dz. U. z 2024r. poz. 146).
7. Ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz. U. z 2023r. poz. 1230 z późn. zm.).
8. Ustawy z dnia 19 sierpnia 1994r. o ochronie zdrowia psychicznego (t.j. Dz. U. z 2022r. poz. 2123 z późn. zm.).
9. Ustawy z dnia 12 grudnia 2013r. o cudzoziemcach (t.j. Dz. U. z 2023r. poz. 519 z późn. zm.).
10. Ustawy z dnia 24 stycznia 1991r. o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 2039 z późn. zm.).
11. Ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2021r. poz. 1249 z późn. zm.).
12. Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2023r. poz. 1939 z późn. zm.).
13. Ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 2151 z późn. zm.).
14. Ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 177 z późn. zm.).
15. Uchwała nr 149 Rady Ministrów z dnia 23 sierpnia 2023 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu "Posiłek w szkole i w domu" na lata 2024-2028 (M. P. z 2023r. poz. 881).
16. Ustawa z dnia 4 listopada 2016r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin "Za życiem" (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1923).
17. Ustawa z dnia 21 czerwca 2001r. o dodatkach mieszkaniowych (t.j. Dz. U. z 2023r. poz. 1335).
18. Ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne (t.j. Dz. U. z 2022r. poz. 1385 z późn. zm.).
19. Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t.j. Dz. U. z 2023r. poz. 735 z późn. zm.).

20. Ustawa z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty (t.j. Dz. U. z 2022r. poz. 2230 z późn. zm.).
21. Ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 2556 z późn. zm.),
22. Ustawa z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz. U. z 2023r. poz. 1230 z późn. zm.).
23. Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994r. o ochronie zdrowia psychicznego (t.j. Dz. U. z 2022r. poz. 2123 z późn. zm.).
24. Ustawa z dnia 17 grudnia 2021r. o dodatku osłonowym (t.j. Dz. U. z 2023r. poz. 759 z późn. zm.).
25. Ustawa z dnia 12 marca 2022r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (t.j. Dz. U. z 2024r. poz. 167).
26. Ustawa z dnia 5 sierpnia 2022r. o dodatku węglowym (t.j. Dz. U. z 2023r. poz. 1630).
27. Ustawa z dnia 7 października 2022r. o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023 roku oraz w 2024 roku w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej (t.j. Dz. U. z 2023r. poz. 1704 z późn. zm.).
28. Przy załatwianiu spraw stosuje się ustawę z dnia 14 czerwca 1960r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 775 z późn. zm.) chyba, że przepisy szczególne stanowią inaczej.
29. Czynności biurowe i kancelaryjne regulowane są postanowieniami instrukcji kancelaryjnej wraz z jednolitym rzeczowym wykazem akt.
30. Dokumentację opisującą przyjęte w Ośrodku zasady rachunkowości wprowadzono Polityką Rachunkowości Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Turawie.
31. Sprawy pracownicze uregulowane są w:
 - a) Ustawie z dnia 21 listopada 2008r. o pracownikach samorządowych (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 530).
 - b) Ustawie z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks Pracy (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1465)
 - c) Regulaminach GOPS w Turawie w tym m.in. regulaminie wynagrodzeń, regulaminie organizacyjnym, regulaminie Gospodarowania Środkami ZFŚS.

Struktura organizacyjna Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Turawie

Struktura organizacyjna Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Turawie oraz sposób zarządzania i organizowania pracy pozwala na prawidłową realizację zadań oraz zachowanie jej ciągłości, efektywności i skuteczności pracy.

Według stanu na dzień 31.12.2023r. na podstawie umowy o pracę w Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej zatrudniano 22 osób (*Tabela 1*).

Nazwa komórki organizacyjnej	Stanowisko	Liczba pracowników
Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Turawie		1
SEKCJA FINANSOWO-KSIĘGOWA I KADR (SFKiK)	Główna Księgowa	1
	Referent ds. księgowości, kadr i płac	1
SEKCJA ADMINISTRACYJNO – GOSPODARCZA (SAG)	Referent ds. obsługi administracyjnej i wydawania zaświadczeń	2*
SEKCJA ANALIZ, REALIZACJI ŚWIADCZEŃ I SPRAWOZDAWCZOŚCI (SARŚiS)	Koordinator SARŚiS	1
	Starszy inspektor ds. świadczeń	1
	Referent ds. świadczeń wychowawczych i stypendiów socjalnych	1
	Referent administracyjny ds. świadczeń	1
SEKCJA PRACY SOCJALNEJ, WSPARCIA RODZINY, SENIORA I PROGRAMÓW CELOWYCH (SPSWRSiPC)	Koordinator SPSWRSiPC/ pracownik socjalny	1
	Pracownik socjalny	2*
	Aspirant pracy socjalnej	1
	Asystent rodziny/ Specjalista pracy z rodziną ds. przeciwdziałania przemocy	2*
	Opiekunki osób starszych	3
	Asystent osoby korzystającej z usług transportowych door-to-door	1
	Kierowca usług transportowych door-to-door	1
	Kierownik – wychowawca w Placówce Wsparcia Dziennego	1
	Wychowawca – pedagog w Placówce Wsparcia Dziennego	1

* usprawiedliwiona nieobecności pracownika, została nawiązana umowa na zastępstwo

Tabela 1. Stan zatrudnienia w Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Turawie na dzień 31.12.2023

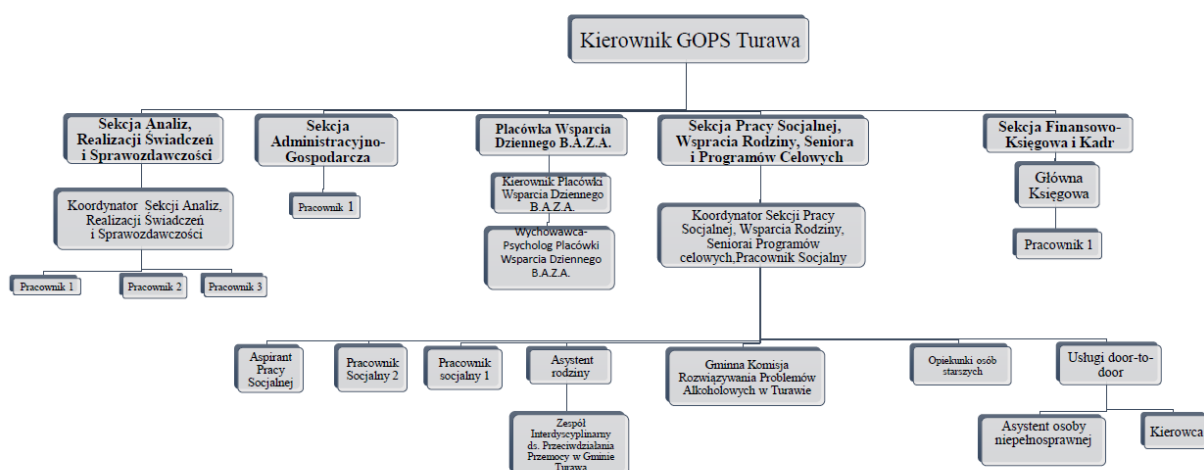
Pracownicy zatrudnieni w GOPS posiadają specjalistyczne dziedzinowe wykształcenie (*Tabela 2*) określone w ustawie o pomocy społecznej oraz ustawie o pracownikach samorządowych.

Poziom wykształcenia		Liczba pracowników
Wyższe	Magisterskie	12
	Licencjat	3
Policealne		2
Średnie		4
Zawodowe		1

Tabela 2. Wykształcenie pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Turawie

W 2023 roku liczba zatrudnionych pracowników socjalnych spełniała wymogi ustawowe określonych w art. 110 ust. 11 ustawy o pomocy społecznej na podstawie której „ośrodek pomocy społecznej zatrudnia pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby ludności gminy w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na 2000 mieszkańców lub proporcjonalnie do liczby rodzin i osób samotnie gospodarujących, objętych pracą socjalną w stosunku jeden pracownik socjalny na nie więcej niż 50 rodzin i osób samotnie gospodarujących” oraz art. 110 ust. 12 ustawy o pomocy społecznej, który mówi że ośrodek pomocy społecznej zatrudnia w pełnym wymiarze czasu pracy nie mniej niż 3 pracowników socjalnych”.

W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Turawie stworzono prawidłową strukturę organizacyjną, w której zastosowano podział na właściwe Sekcje (*Schemat 1*).

Schemat 1. Schemat struktury organizacyjnej Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Turawie

Niezbędnym elementem dla procesu standaryzacji usług socjalnych i społecznych jest dbałość o zespół - pracowników i ich rozwój, proces kształcenia i samokształcenia służb pomocowych poprzez uczestnictwo w kursach, szkoleniach, konferencjach, zapoznanie się ze specjalistyczną literaturą oraz wymianę doświadczeń a także system doceniania ich zaangażowania w pracę.

W trosce o jakość świadczonych usług, w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Turawie pracownicy podnosili swoje kwalifikacje, biorąc udział w specjalistycznych

szkoleniach m.in. w ramach realizacji projektów szkoleniowych tj. bez nakładów finansowych dla Ośrodka.

Kadra uczestniczyła w szkoleniach, seminariach i konferencjach poświęconych pomocy społecznej, przemocy w rodzinie, świadczeniach rodzinnych i pieczy zastępczej, księgowości, płatnika ZUS, sprawom kadrowym, ochrony danych osobowych i innych niezbędnych do prawidłowego wykonywania zadań, wynikających ze statutu Ośrodka.

Budżet Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Turawie

Plan finansowy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Turawie w 2023 roku wynosił 5 656 203,47 zł wykonanie budżetu wyniosło 5 247 437,99zł. Plan finansowy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Turawie i jego wykonanie z podziałem na zadania własne gminy, zadania zlecone gminie oraz środki pozabudżetowe (Tabela 3).

Zadania	Plan	Wykonanie	Wykorzystanie środków w %
Zadania własne	3 524 515,67	3 147 738,24	89,31
finansowane z budżetu gminy	2 821 081,67	2 477 148,14	87,81
dofinansowane z projektów EFS	144 507,40	144 507,40	100
dotacje celowe na dofinansowanie do zadań własnych gminy	260 337,90	241 165,10	92,64
Fundusz Pomocy Ukrainie	40 018,70	40 008,78	99,98
Fundusz COVID	258 570,00	244 908,82	94,72
Zadania zlecone	1 936 470,00	1 933 589,01	99,85
Środki pozabudżetowe (Programy AOON, OW)	195 217,80	166 110,74	85,09
RAZEM:	5 656 203,47	5 247 437,99	92,77

Tabela 3. Plan finansowy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Turawie w 2023 roku

Środki finansowe na realizację zadań statutowych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Turawie pochodziły z następujących źródeł:

- budżet Gminy w wysokości 49,88%, 2 821 081,67zł.
- dotacja celowa na dofinansowanie do zadań własnych gminy w wysokości 4,60% 260 337,90 zł.
- dotacja celowa na realizację zadań zleconych gminie w wysokości 34,24 %, 1 936 470,00zł.
- dofinansowania opracowanych projektów EFS 2,55 %, 144 507,40 zł.
- dofinansowanie fundusze pomocowe 5,28 %, 298 588,70 zł.
- dofinansowanie dodatkowy zadań pomocowych pozyskanych z zewnętrznych źródeł 3,45% 195 217,80 zł.

Struktura wydatków z wyszczególnieniem rodzajów świadczeń

Dział	Rozdział	Plan w złotych	Dotacja %	Wykonanie	Wykonanie %
Ochrona zdrowia					
851	Rozdział 85154	41 231,00	0	36 066,98	87,48
851	Rozdział 85195 Pozostała działalność	740,00	100	540,00	72,97
Pomoc Społeczna					
852	Rozdział 85202 Domy Pomocy Społecznej	297 282,00	0	288 264,22	96,97

852	Rozdział 85205 Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	18 791,00	0	11 707,88	62,31
852	Rozdział 85213 Składki na ubezpieczenie zdrowotne (zasiłek stały)	8 307,00	100	8 177,44	98,44
852	Rozdział 85214 Zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenie społeczne w tym:	136 996,00	3,79	123 769,93	90,35
	Zasiłek celowy	128 000,00	0	118 961,93	92,94
	Zasiłek okresowy	5 196,00	100	4 808,00	92,53
	Sprawienie pogrzebu	3 800,00	0	0	0
852	Rozdział 85215 Dodatki mieszkaniowe i energetyczne, w tym:	20 000,00	0	19 844,65	99,22
	Dodatki mieszkaniowe	20 000,00	0	19 844,65	99,22
	Dodatki energetyczne	0	0	0	0
852	Rozdział 85216 Zasiłki stałe	97 159,00	100	95 720,09	98,52
852	Rozdział 85219 Ośrodki Pomocy Społecznej, w tym:	1 078 295,76	6,34	1 011 101,26	93,77
	Wynagrodzenie opiekuna prawnego	2 436,00	100	2 436,00	100
852	Rozdział 85228 Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	263 281,70	7,35	177 433,23	67,39
852	Rozdział 85230 Pomoc w zakresie dożywiania	44 315,00	59,38	38 015,40	85,78
852	Rozdział 85295 Pozostała działalność	147 147,31	94,36	142 416,83	96,79
Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej					
853	Pozostała działalność	472 939,70	65,08	439 363,05	92,90
Edukacyjna opieka wychowawcza					
854	Rozdział 85415 Pomoc materialna dla uczniów (stypendia)	31 250,00	68	9 955,20	31,86
Rodzina					
855	Rozdział 85502	6 500,00	100	6 462,92	99,43

	Świadczenia wychowawcze				
855	Rozdział 85502 Świadczenia rodzinne, fundusz alimentacyjny oraz składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	1 899 723,00	100	1 897 220,8 6	99,87
855	Rozdział 85503 Karta Dużej Rodziny	1 877,00	100	1 877,00	100
855	Rozdział 85504 Wspieranie rodziny, w tym Asystent Rodziny	66 556,20	12,40	41 598,63	62,50
855	Rozdział 85508 Rodziny Zastępcze	42 100,00	0	30 741,54	73,02
855	Rozdział 85513 Składki na ubezpieczenie zdrowotne (świadczenia rodzinne)	25 194,00	100	25 052,23	99,44
855	Rozdział 85510 Placówki opiekuńczo wychowawcze	663 000,00	0	585 597,91	88,33
855	Rozdział 85516 System opieki nad dziećmi w wieku do lat 3	98 300,00	0	90 400,00	91,96
RAZEM:		5 460 985,67		5 081 327,2 5	

Tabela 4. Struktura wydatków z wyszczególnieniem rodzaju świadczeń

System pomocy społecznej

Klienci pomocy społecznej

Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej nakłada na gminę obowiązek udzielania pomocy osobom i rodzinom znajdujących się w trudnych sytuacjach życiowych, których nie są w stanie pokonać wykorzystując własne zasoby, uprawnienia i możliwości.

W Gminie Turawa wg stanu na dzień 30 czerwca 2023r. zamieszkiwało 9 547 osoby. W 2023 roku głównym powodem korzystania ze świadczeń pomocy społecznej pozostawało niepełnosprawność, długa ciężka choroba, ubóstwo (*Tabela 4*). Przy czym każda przesłanka do przyznania pomocy musi występować łącznie z ubóstwem.

Powód trudnej sytuacji życiowej klienta	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie
Ubóstwo	28	59
Sieroctwo	1	1
Bezdomność	4	4
Potrzeba ochrony macierzyństwa	9	41
w tym wielodzietność	5	27
Bezrobocie	8	17
Niepełnosprawność	28	40
Długotrwała lub ciężka choroba	52	69
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego (w tym rodziny wielodzietne i niepełne)	5	21
Przemoc w rodzinie	1	2
Potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi	0	0
Alkoholizm	3	3
Narkomania	0	0
Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	0	0
Trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy	0	0
Zdarzenia losowe	0	0
Sytuacja kryzysowa	0	0
Kłęska żywiołowa lub ekologiczna	0	0

Tabela 5. Główne powody korzystania ze świadczeń pomocy społecznej

Świadczenia realizowane na podstawie ustawy o pomocy społecznej

W celu osiągnięcia wyznaczonych celów określonych w ustawie o pomocy społecznej w roku 2023 Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Turawie udzielał pomocy w formie: finansowej, rzeczowej, usługowej, poradnictwa oraz pracy socjalnej (Tabela 6).

Forma pomocy	Liczba osób, którym przyznano świadczenie	Kwota wypłaconych świadczeń
ZADANIA WŁASNE		
Zasiłki stałe (zadanie obligatoryjne po spełnieniu kryterium, finansowane z BP)	14	95 720,09
Zasiłki okresowe (zadanie obligatoryjne po spełnieniu kryterium, finansowane z BP)	5	4 808,00
Zasiłki celowe (zadanie obligatoryjne po spełnieniu kryterium, finansowane z BG)	29	44 855,00
w tym zasiłek specjalny celowy	0	0
Zasiłki celowe na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego (zadanie obligatoryjne, finansowane z BG)	0	0
Domy Pomocy Społecznej (zadanie obligatoryjne, finansowane z BG)	8	288 264,22
Usługi opiekuńcze (zadanie obligatoryjne)	23	21 816,00
w tym		
dla osób powyżej 75 roku życia (finansowane 40% z BG i 60% z BP)	19	19 377,70
Składki na ubezpieczenie zdrowotne od zasiłków stałych (zadanie obligatoryjne, finansowane z BP)	13	8 177,44
Dożywianie w ramach programu wieloletniego „Posiłek w szkole i w domu” (finansowane 60% z BP i 40% z BG)	65	38 016,00
zasiłek celowy na zakup posiłków lub żywności	27	29 190,00
zakup posiłków dla uczniów w szkole	17	8 826,00
Schronienie (zadanie obligatoryjne, finansowane z BG)	4	103 266,00

Tabela 6. Formy pomocy z zakresu pomocy społecznej udzielane mieszkańcom Gminy Turawa w 2023

W 2023 roku do Sekcji Pracy Socjalnej Wsparcia Rodziny, Seniora i Programów Celowych wpłynęło 14 wniosków o udzielenie pomocy społecznej łącznie z udzieleniem pomocy obywatelom Ukrainy. Pracownicy socjalni przeprowadzili 143 wywiady środowiskowe.

Zasiłek stały

Zasiłek stały to świadczenie obligatoryjne w sytuacji spełnienia przesłanek tj. przysługujące osobie niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy (legitymowanie się znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności), której dochód własny lub dochód na osobę w rodzinie nie przekracza kryterium dochodowego ustalonego w ustawie o pomocy społecznej wynoszącego 776 zł dla osoby samotnie gospodarującej i 600 zł na osobę w rodzinie. Maksymalna wysokość świadczenia w roku 2023 wynosiła 719,00 zł. Łączna kwota wypłaconych zasiłków to 95 72,09 zł.

Zasiłek okresowy

Świadczenie adresowane jest do osoby samotnie gospodarującej lub rodziny jeżeli ich dochód jest niższy od kryterium ustawowego ustalonego na podstawie art. 8 ustawy o pomocy społecznej wynoszącego 776 zł dla osoby samotnie gospodarującej i 600 zł na osobę w rodzinie oraz w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego. Minimalna wysokość zasiłku okresowego wynosi 50 % różnicy pomiędzy kryterium dochodowym a dochodem osoby lub rodziny. W 2023 roku wypłacono 5 rodzinom zasiłek okresowy na kwotę 4 808,00 zł

Zasiłek celowy

Zasiłek celowy i specjalny zasiłek celowy jest świadczeniem fakultatywnym przyznanym na zaspokojenie niezbędnej potrzeby życiowej a w szczególności na pokrycie w części lub całości kosztów zakupu żywności, leków, leczenia, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu a także kosztów pogrzebu.

W roku 2023 z tej formy pomocy skorzystało 29 rodzin na kwotę 44 885,00 zł, z czego 29 190,00zł stanowi kwotę zasiłku na zakup żywności lub posiłku.. Tutaj tak jak w zasiłku stałym i okresowym obowiązuje ustawowe kryterium dochodowe wynoszące 776 zł dla osoby samotnie gospodarującej i 600 zł na osobę w rodzinie. Wyjątek stanowi zasiłek na zakup posiłku lub żywności, gdzie kryterium podwyższone jest Uchwałą Rady Gminy Turawa do 200%.

Kierowanie do domu pomocy społecznej

W 2023 roku w Domach Pomocy Społecznej przebywało 8 mieszkańców Gminy Turawa. Wydatki poniesione na opłatę za DPSy wynosiły z 288 264,22 zł, w tym 34 920,48zł zostało odzyskane na rzecz Gminy Turawa od członków rodzin. Z 8 osób przebywających w DPS, nikt nie posiada członków rodzin zobowiązanych do ponoszenia odpłatności za DPS.

Usługi opiekuńcze

Na terenie Gminy Turawa na dzień 31 grudnia 2023r. usługi opiekuńcze realizowały 2 opiekunki zatrudnione w Ośrodku. Usługi opiekuńcze jako obligatoryjne zadanie własne gminy w roku 2023 świadczone były dla 23 osób. Koszt zadania wyniósł – 288 264,22 zł. W ramach planu 19 osób powyżej 75 roku życia zostało objętych usługami opiekuńczymi w ramach Resortowego Programu „Opieka 75+”. Na ten cel Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Turawie otrzymał dotację w kwocie 19 357,70zł. Całkowity koszt realizacji usług dla osób powyżej 75 roku życia wyniósł 36 030,70zł.

Podstawą świadczenia usług jest wydanie decyzji administracyjnej określającej: okres, wymiar godzinowy, odpłatność oraz miejsce świadczenia usług. Dzienna liczba godzin oraz liczba dni w tygodniu, w których świadczone są usługi jest określona indywidualnie w wydanej decyzji, w zależności od sytuacji i potrzeb Klienta.

Pełen koszt 1 godziny usługi wynosił 20,00zł. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w 2023 roku pobrał odpłatność od osób, u których realizowane były usługi opiekuńcze w łącznej wysokości: 21 167,00 zł.

Praca socjalna

Pomoc w formie pracy socjalnej należy do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym i nie jest uzależniona od posiadanego przez osobę lub rodzinę dochodu. Praca socjalna skierowana jest na przywrócenie zdolności do samodzielnego funkcjonowania klienta pomocy społecznej. Działalność ta ma na celu ułatwienie funkcjonowania osób i rodzin oraz rozwijanie poczucia własnej wartości poprzez wykorzystywanie możliwości tkwiących w ludziach oraz zasobach lokalnej społeczności. W 2023 roku pracą socjalną objętych zostało 191 rodziny (288 osób w rodzinach).

Praca socjalna może być również prowadzona w oparciu o kontrakt socjalny, czyli umowę dwustronną zawieraną przez pracownika socjalnego z podopiecznym w celu znalezienia najlepszego rozwiązania dla trudnej sytuacji życiowej klienta. W 2023 roku pracownicy socjalni prowadzili 2 kontrakty socjalne.

Prace społecznie użyteczne

Prace społecznie użyteczne były wykonywane przez bezrobotnych bez prawa do zasiłku, korzystających ze świadczeń pomocy społecznej, na podstawie skierowania przez Powiatowy Urząd Pracy w Opolu w wymiarze 10 godzin tygodniowo i 40 godzin miesięcznie, w okresie od 01.03.2023r. do 30.11.2023r. Prace społecznie użyteczne w 2023 r. obejmowały prace porządkowe na terenie gminy Turawa w obiektach użyteczności publicznej.

Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Turawie na podstawie Porozumienia zawartego z PUP Opole sporządzał listę osób uprawnionych, które mogły zostać skierowane do wykonywania prac społecznie użytecznych na terenie Gminy Turawa.

Osoba bezrobotna jest zobowiązana do wykonywania prac społecznie użytecznych w miejscu, czasie i w sposób wskazany przez kierownictwo obiektów użyteczności publicznej. Osoba wykonująca prace społecznie użyteczne zachowuje status osoby bezrobotnej w okresie wykonywania prac. Osoba, która nie zgłosiła się lub nie zgodziła się na podjęcie prac społecznie

użytecznych traci status osoby bezrobotnej a tym samym traci możliwość pobierania zasiłków z pomocy społecznej.

Instrument ten jest cennym narzędziem aktywizacji społeczno-zawodowej. Prace społecznie użyteczne mają na celu aktywizację oraz motywowanie osób bezrobotnych do podjęcia pracy, a także do wprowadzenia regularnego i systematycznego schematu dnia. **Łącznie do prac społecznie użytecznych zostało skierowana 1 osoba bezrobotna.** W 2023 roku w ramach prac społecznie użytecznych, skierowany otrzymywał kwotę w wysokości 795,70 zł, która finansowana jest przez PUP Opole w wysokości 60 % i 40 % z budżetu Gminy Turawa.

Wspieranie rodziny

Asystent rodziny

W ramach realizacji ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Turawie w roku 2023 zatrudnił 1 asystenta rodziny w wymiarze 3/4 etatu, który wspierał 6 rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu roli opiekuńczo-wychowawczej. Koszt zadania był finansowany z budżetu.

Pieczna zastępcza rodzinna i instytucjonalna

Na podstawie Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Turawie realizuje zadanie związane z organizowaniem pomocy dzieciom pozbawionym opieki rodziców w zakresie współfinansowania pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

W 2023 r. GOPS współfinansował pobyt 3 dzieci w rodzinie zastępczej oraz 12 dzieci w placówkach opiekuńczo wychowawczych. Koszt pobytu dzieci w Domach Dziecka wyniósł 585 597,91 zł a w rodzinach zastępczych 30 741,54 zł. Całkowity koszt zadania wyniósł – 616 339,45 zł.

	Liczba dzieci
Rodziny zastępcze spokrewnione	3
Rodziny zastępcze zawodowe	0
Placówki opiekuńczo wychowawcze, w tym:	12
Dom Dziecka w Chmielowicach	4
Dom Dziecka w Tarnowie Opolskim	8
Dom Dziecka w Turawie	0

Tabela 7. Rodzinna i instytucjonalna piecza zastępcza w Gminie Turawa

Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie

W roku 2023 Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Turawie koordynował działania związane z procedurą „Niebieskiej Karty” w 17 rodzinach (17 kart), w tym 2 zakończono z powodu ustania przemocy. Ogółem wpłynęło 8 formularzy NK, w tym 2 wszczynających procedurę zostało założonych przez Policję w wyniku interwencji w rodzinach i 6 przez pracownika socjalnego (Ośrodek Pomocy Społecznej).

W roku 2023 spotkanie miało 17 grup roboczych, które odbyły łącznie 61 posiedzeń. Działający w Gminie Zespół Interdyscyplinarny d/s. przeciwdziałania przemocy domowej w Gminie Turawa odbył 5 posiedzeń, na których to omawiano sytuację osób i rodzin uwikłanych w przemoc domową, możliwości udzielenia pomocy przez poszczególne instytucje, skalę zjawiska przemocy domowej w Gminie Turawa i czynniki generujące występowanie tego zjawiska.

Prowadzenie interdyscyplinarnego punktu konsultacyjnego w zakresie poradnictwa, terapii i mediacji dostępnego dla wszystkich rodzin mieszkających w Gminie

W ramach tego działania osoby i rodziny z terenu Gminy Turawa korzystały z bezpłatnego poradnictwa oraz konsultacji udzielanych przez specjalistów z różnych dziedzin m.in. prawnika, pedagoga – terapeuty, psychologa. W 2023r. zrealizowano 96 godziny poradnictwa prawnego dla 20 rodzin, 342 godziny poradnictwa i konsultacji pedagoga – terapeuty dla 23 rodzin oraz 153 h poradnictwa psychologicznego dla 14 rodzin.

W ramach udzielanych porad i konsultacji prawnych osoby i rodziny uzyskały wsparcie doradcze głównie z zakresu prawa rodzinnego w tym także pomoc mediacyjno - sądową i pozasądową w sprawach rodzinnych i cywilnych, np. w sporach rodzinnych o kontakty z dzieckiem, o alimenty i inne wg wskazanych przez osoby korzystające potrzeb.

Tematyka konsultacji pedagoga – terapeuty obejmowała przede wszystkim pomoc w rozwiązywaniu sytuacji kryzysowych, zapobieganie zaburzeniom zachowania oraz ich następstwom, pomoc w nawiązywaniu i budowaniu konstruktywnych relacji rodzinnych, rówieśniczych i innych, niwelowanie skutków ewentualnych zaburzeń rozwojowych, nabycie umiejętności komunikacji interpersonalnej. Specjalista podejmował także współpracę z kadrą pedagogiczną placówek oświatowych oraz kadrą GOPS w Turawie.

Usługi specjalistyczne zostały sfinansowane z budżetu Gminy Turawa w ramach realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.

System świadczeń rodzinnych

Świadczenia rodzinne

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Turawie realizuje zadanie zlecone Gminie z zakresu administracji rządowej w zakresie świadczeń rodzinnych. Realizacja w/w zadania odbywa się na podstawie Ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych.

Prawo do zasiłku rodzinnego oraz funduszu alimentacyjnego jest uzależnione od dochodu rodziny. Zasiłki rodzinne wraz z dodatkami przysługują pod warunkiem spełnienia kryterium dochodowego wynoszącego 674 zł netto/miesięcznie na osobę w rodzinie lub 764 zł netto/miesięcznie w sytuacji, gdy członkiem rodziny jest dziecko niepełnosprawne. Dla świadczeń z funduszu alimentacyjnego kryterium to obecnie wynosi 1209 zł netto. Kryterium liczone jest na podstawie dochodów członków rodziny osiągniętych w roku kalendarzowym poprzedzającym okres zasiłkowy. Jednakże pod uwagę są brane zachodzące w międzyczasie zmiany w sytuacji rodziny np. utrata zatrudnienia czy podjęcie nowej pracy. Ma to na celu uwzględnianie jak najbardziej aktualnej i rzeczywistej sytuacji rodziny.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Turawie na realizację zadania zleconego Gminie z zakresu administracji rządowej w zakresie świadczeń rodzinnych, funduszu alimentacyjnego oraz świadczenia wychowawczego wydatkował kwotę 1 903 683,78 zł, która została przekazana przez wojewodę (100% z BP).

Kwota została rozdysponowana w następujący sposób:

- wypłacono świadczenia rodzinne i opiekuńcze wraz z dodatkami na kwotę 1 500 917,37zł
- wypłatę świadczeń funduszu alimentacyjnego – 87 108,94 zł
- opłacanie składek ZUS i KRUS od świadczeń opiekuńczych – 167 812,10 zł
- świadczenie rodzicielskie – 88 527,30 zł
- wypłata świadczenia wychowawczego – 4 462,92 zł

Na obsługę zadania wydatkowano kwotę w wysokości 54 855,15 zł , która została przekazana przez Wojewodę. W roku 2023 Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Turawie opłacał składki zdrowotne za osób pobierających świadczenia rodzinne nie podlegających ubezpieczeniu z innego tytułu na łączną kwotę 25 052,23 zł. W/w środki to dotacja na zadania zlecone.

Według danych na dzień 31.12.2023r. świadczenia rodzinne oraz należne do niego dodatki pobierało 246 rodzin (*Tabela 6*).

Rodzaj świadczeń	Liczba uprawnionych rodzin	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń
Zasiłek rodzinny	94	1931	219 275,02
Dodatki do zasiłku rodzinnego	81	1173	131 269,33
w tym			
urodzenie dziecka	2	2	2000,00
opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	11	70	24 455,23

samotnego wychowania dziecka	7	75	16 358,28
kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	10	104	11 047,78
rozpoczęcia roku szkolnego	62	113	10 834,96
podjęcia przez dziecko nauki poza miejszem zamieszkania	37	348	23 627,53
wychowanie dziecka w rodzinie wielodzietnej	40	461	42 945,55
Świadczenia opiekuńcze	138	1746	1 127 020,58
świadczenia pielęgnacyjne	31	338	813 069,70
zasiłki pielęgnacyjne	129	1382	298 290,88
specjalny zasiłek opiekuńczy	2	14	8 680,00
Zasiłek dla opiekuna	1	12	6 980,00
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	24	24	24 000,00
Świadczenie rodzicielskie	13	87	88 527,30
RAZEM:	246	4971	1 590 092,23

Tabela 6. Zestawienie świadczeń w 2023 roku

Fundusz alimentacyjny

Na podstawie Ustawy z dnia 7 września 2007 o pomocy osobom uprawnionym do alimentów Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2023 r. wypłacił świadczenia dla 14 rodzin na ogólną kwotę 87 108,94 zł. Rozdział drugi niniejszej ustawy nałożył na organ właściwy dłużnika i organ właściwy wierzyciela obowiązek podejmowania działań zmierzających do wyegzekwowania od dłużników alimentacyjnych wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

W 2023 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Turawa w skutek podjętych działań wobec dłużników funduszu alimentacyjnego odzyskał łącznie 70 952,24 zł z tego:

- w wyniku podjętych działań przekazano do budżetu państwa 62 607,20 zł
- w wyniku podjętych działań przekazano do budżetu Gminy Turawa 8 345,04 zł.

Dodatki

Dodatek mieszkaniowy

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2023 roku, 8 rodzin z Gminy Turawa wnioskowało o przyznanie dodatków mieszkaniowych. W 2023r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Turawie wydał 13 decyzji przyznających ww. dodatek. Łączna kwotę wypłaconego świadczenia w 2023 roku wyniosła 19 844,65 zł

Dodatek elektryczny

W 2023 r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Turawie przyjął 99 Wniosków. Wypłacono 123 dodatki na kwotę 164 500,00zł.

Dodatek węglowy

Dodatek węglowy w wysokości 3 000 zł zasilł budżety domowe gospodarstw domowych, których źródłem ogrzewania był węgiel lub paliwa węglopochodne. W 2023 r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Turawie wypłacił 22 dodatki węglowe na kwotę 66 000,00zł.

Dodatek dla gospodarstw domowych z tytułu wykorzystania niektórych źródeł ciepła.

Dodatek dla gospodarstwa domowego wynosił: 3000 zł - w przypadku gdy głównym źródłem ciepła był kocioł na paliwo stałe zasilany peletem drzewnym lub innym rodzajem biomasy, z wyłączeniem drewna kawałkowego; 1000 zł - w przypadku gdy głównym źródłem ciepła był kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia albo piec kaflowy, zasilane drewnem kawałkowym; 500 zł - w przypadku gdy głównym źródłem ciepła był kocioł gazowy zasilany skroplonym gazem LPG; 2000 zł - w przypadku gdy głównym źródłem ciepła był kocioł olejowy. Świadczenie nie było uzależnione od dochodu osoby/rodziny. W 2023 r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Turawie wypłacił 3 dodatki na kwotę 9 000,00zł.

Refundacja podatku VAT – dodatek gazowy

W celu ograniczenia wzrostu kosztów dla odbiorców paliw gazowych w gospodarstwach domowych o najniższych dochodach, zużywających paliwa gazowe do celów grzewczych (tj. gaz ziemny wysokometanowy lub zaazotowany, w tym skroplony gaz ziemny oraz propan-butan lub inne rodzaje gazu palnego, dostarczane za pomocą sieci gazowej, a także biogaz rolniczy), w ustawie wprowadzono mechanizm zwrotu podatku VAT poniesionego przez ww. odbiorców za paliwa gazowe dostarczone w 2023r. Do GOPS w Turawie wpłynęły 4 wnioski. Wypłacono 1 dodatek w kwocie 606,69zł.

Zaświadczenie „Czyste Powietrze”

Osoba fizyczna, która zamierza złożyć wniosek o przyznanie dofinansowania z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej lub Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w ramach programu „Czyste powietrze”, musi posiadać zaświadczenie o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego. W 2023 roku wydano 45 zaświadczeń o

wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego.

Pomoc materialna dla uczniów

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Turawie na podstawie przepisów ustawy o systemie oświaty z dnia 7 września 1991r. przyznaje i wypłaca stypendia i zasiłki szkolne. W 2023 roku na ten cel wydano stosowne decyzje administracyjne i wydatkowano kwotę 9 955,20 zł, w tym z dotacji z BP 7 964,16 zł.

Pomoc materialna jest udzielana uczniom w celu zmniejszenia różnic w dostępie do edukacji, umożliwienia pokonywania barier dostępu do edukacji wynikających z trudnej sytuacji materialnej ucznia, a także wspierania edukacji uczniów zdolnych. Świadczeniami pomocy materialnej o charakterze socjalnym są stypendium szkolne oraz zasiłek szkolny.

W 2023r. stypendium szkolne otrzymało 11 uczniów na łączną kwotę 9 955,20 zł. Z czego 20 % BG i 80% BP.

Świadczenia przyznawane obywatelom Ukrainy

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Turawie realizował wypłaty świadczeń rodzinnych dla obywateli Ukrainy. Świadczenia te były wypłacane z Funduszu Pomocy Obywatelom Ukrainy, z którego środki zostały w całości przekazane Gminie z zakresu administracji rządowej. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Turawie rozdysponował kwoty poprzez wypłacenie świadczenia rodzinne na kwotę: 29 700,08 zł. Na realizację tego zadania otrzymano: 30 591,08 zł z tego: 29 700,08 zł wypłata świadczeń, koszty obsługi wyniosły: 891,00zł.

Formy pomocy udzielane obywatelom Ukrainy

W związku z realizacją zadań własnych na rzecz pomocy obywatelom Ukrainy w 2023 r. GOPS w Turawie wypłacił jednorazowe świadczenie pieniężne w wysokości 300zł na osobę łącznie 8 100,00 zł dla 27 obywateli Ukrainy.

Zadania wynikające z ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych

Zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U. z 2022 r. poz. 2561 z późn. zm.) do korzystania ze świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych na zasadach określonych w ustawie (czyli bezpłatnie, tak jak osoby ubezpieczone) mają prawo osoby inne niż ubezpieczone posiadające obywatelstwo polskie i miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, które spełniają kryterium dochodowe, określone w przepisach o pomocy społecznej.

Wydanie decyzji o ustaleniu prawa do świadczeń opieki zdrowotnej realizowanych ze środków publicznych następuje na wniosek zainteresowanego, a w przypadku stanu nagłego – na wniosek świadczeniodawcy udzielającego świadczenia opieki zdrowotnej złożony niezwłocznie po udzieleniu świadczenia. Wydanie decyzji administracyjnej poprzedzone jest przeprowadzeniem wywiadu środowiskowego. Wywiad przeprowadzany jest niezwłocznie po otrzymaniu informacji o potrzebie ustalenia uprawnień. Wywiad przeprowadza się w miejscu

zamieszkania (pobytu) osoby zainteresowanej. Celem tej czynności jest ustalenie czy osoba zainteresowana spełnia kryterium dochodowe zgodnie z ustawą o pomocy społecznej oraz ustalenie czy nie występują dysproporcje między udokumentowaną wysokością dochodu a sytuacją majątkową tej osoby. Decyzja administracyjna w sprawie przyznania lub odmowy przyznania prawa do świadczeń opieki zdrowotnej wydawana jest w terminie miesiąca od daty złożenia wniosku wraz z wymaganą dokumentacją. Prawo do świadczeń opieki zdrowotnej na podstawie ww. decyzji przysługuje przez okres 90 dni, chyba że w tym okresie świadczeniobiorca zostanie objęty ubezpieczeniem zdrowotnym. Jeżeli istnieje konieczność dalszego leczenia, dłuższego niż 90 dni – może zostać wydana kolejna decyzja. Świadczeniodawcy NFZ realizują świadczenia na rzecz osób nieubezpieczonych legitymujących się ww. decyzją.

W 2023r. w tutejszym GOPS prawo do świadczeń opieki zdrowotnej przyznano decyzją administracyjną 3 osobom – 6 decyzji. Wydano w tej sprawie jedną decyzję umarzającą postępowanie administracyjne.

Współpraca

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej oprócz działań prowadzonych na rzecz społeczności lokalnej Gminy, w ramach swojej działalności, w roku 2023 współpracował z wieloma instytucjami i organizacjami pozarządowymi. Wśród najważniejszych podmiotów, z którymi prowadzona jest regularna współpraca należą w szczególności:

- **Współpraca z Komisariatem Policji w Ozimku** – związana była z problematyką rodzinną oraz dotyczyła działań podejmowanych na rzecz osób uzależnionych od alkoholu. W 2023 roku zgłoszono tutejszemu Ośrodkowi wiele interwencji dotyczących nadużywania alkoholu przez rodziców lub rodzica. We wszystkich przypadkach pracownicy socjalni starali się nawiązać kontakt ze wskazanymi środowiskami i udzielali stosownego wsparcia. Ponadto, współpraca polegała na wyjazdach w teren z pracownikami socjalnymi podczas zgłaszanych interwencji oraz w celu przeprowadzenia wywiadów środowiskowych przede wszystkim w rodzinach konfliktowych .
- **Współpraca ze szkołami na terenie Gminy** – ma trwały charakter i związana jest w szczególności z dożywianiem dzieci uczęszczających do szkół. Na początku każdego roku szkolnego zawierane są porozumienia pomiędzy Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej a szkołami (przedszkolami) dotyczące zasad dożywiania. Ponadto w zakresie dzieci wymagających dożywiania prowadzona jest na bieżąco ścisła współpraca z dyrektorami szkół, wychowawcami i pedagogami szkolnymi dotycząca wskazywania dzieci, które jeszcze dodatkowo powinny być dożywiane bez wystawienia decyzji administracyjnej. Na bieżąco istnieje współpraca w zakresie wspierania rodzin niewydolnych wychowawczo.
- **Współpraca z Sądem Rodzinnym i Nietletnich w Opolu** – dotyczyła kierowania wniosków o ograniczenie władzy rodzicielskiej i przyznanie kuratorów dla rodzin niewydolnych wychowawczo oraz spraw związanych z ubezwłasnowolnieniem.
- **Współpraca z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych** – współpraca tutejszego Ośrodka dotyczyła przede wszystkim działań zmierzających do podjęcia leczenia odwykowego przez podopiecznych tutejszego Ośrodka. Praca GKRPA koordynowana i administrowana jest przez GOPS w Turawie. W GKRPA jest 5 członków w tym 3 pracowników Ośrodka. W 2023 r. do GKRPA w Turawie wpłynęło łącznie 7 wniosków o podjęcie działań wobec osób nadużywających alkoholu (w tym 3 wnioski z KP w Ozimku, 3 wnioski - GOPS w Turawie, 1 wniosek od członka rodziny). W 2023 roku przeprowadzono z 9 osobami uzależnionymi rozmowy motywujące oraz wspierano 5 członków rodzin. Łącznie Komisja odbyła 15 posiedzeń.
- **Współpraca z Samodzielnym Publicznym Gminnym Ośrodkiem Zdrowia w Chrzastowicach, Osowcu i Turawie** – polegająca na ścisłej współpracy z pielęgniarką oraz z lekarzem w sprawie osób, rodzin i dzieci w rodzinach niewydolnych wychowawczo, a także wspólnych wizytach z pracownikiem socjalnym u osób ciężko chorych, niepełnosprawnych.
- **Współpraca z KRUS i Zakładem Ubezpieczeń Społecznych** – w celu ustalania okresów zatrudnienia dla osób korzystających z pomocy w formie świadczeń pielęgnacyjnych. W imieniu podopiecznych przygotowujemy niezbędne dokumenty osobom ubiegającym się o przyznanie świadczeń emerytalno-rentowych.
- **Współpraca z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Opolu** – w zakresie wdrażania i realizacji ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz

przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym zapewnienie specjalistycznej pomocy rodzicom biologicznym niewydolnym wychowawczo jak i rodzinom zastępczym.

- Ponadto Ośrodek **współpracuje z sołtysami** - współpraca ta związana jest z problemami mieszkańców poszczególnych wsi, którzy wymagają wsparcia i zainteresowania ze strony Ośrodka Pomocy oraz różnych inicjatyw w ramach działań profilaktyki uzależnień.
- **Kontynuowano współpracę z:**
 - Regionalnym Ośrodkiem Polityki Społecznej w Opolu ,
 - Starostwo Powiatowe w Opolu
 - Urząd Miasta Opole
 - Wydziałem Polityki Społecznej Urzędu Wojewódzkiego w Opolu
 - Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Opolu
 - Schroniskami dla osób bezdomnych i ośrodkami wsparcia
 - Ochotniczymi Strażą Pożarną,
 - Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną w Ozimku i Opolu
 - Organizacjami pozarządowymi.

W celu upowszechniania informacji oraz prowadzonej działalności Ośrodek współpracował także z środkami masowego przekazu. W prasie, na stronie internetowej Ośrodka oraz portalach internetowych ukazywały się informacje dotyczące możliwości korzystania z różnych form pomocy, artykuły dotyczące realizowanych zadań oraz uruchamianych inicjatyw i przedsięwzięć. Ośrodek prowadzi także własną stronę internetową pod adresem: <https://turawa.naszops.pl/> oraz konto na serwisie społecznościowym Facebook – pod nazwą www.facebook.com/gopsturawa/ na których zamieszczane są wiadomości i informacje dotyczące prowadzonej działalności placówki. Ośrodek cyklicznie zamieszczał informacje, między innymi na temat działań podejmowanych na terenie Gminy Turawa, dotyczących pomocy społecznej, przeciwdziałania przemocy domowej.

Potrzeby w zakresie pomocy społecznej na rok 2024

Potrzeby finansowe na realizację zadań wynikających z ustaw zostały ujęte w planach finansowych i przyjęte do realizacji w budżecie gminy. Do najważniejszych potrzeb w zakresie pomocy społecznej należy dodatkowo zaliczyć:

- prowadzenia elastycznej polityki kadrowej służącej utrzymaniu dobrej jakości obsługi klienta oraz prawidłowej realizacji zadań,
- udział w procesie tworzenia strategii rozwiązywania problemów społecznych w Gminie Turawa,
- podjęcie działań w celu realizacji zadania własnego gminy o charakterze obowiązkowym, o którym mowa w art. 17 ust. 1 pkt 12 ustawy z dnia 12 marca 2004 r o pomocy społecznej, tj. prowadzenie i zapewnienie miejsc w mieszkaniach chronionych,
- poszerzanie działań na rzecz rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. W kolejnych latach niezbędne będzie rozwijanie usług wsparcia rodziny, w tym m.in. pomocy asystenta rodziny i kontynuowanie działalności placówki wsparcia dziennego, w celu zapobiegania utracie przez rodziny możliwości sprawowania opieki nad dziećmi i w konsekwencji umieszczania ich w pieczy zastępczej,
- kontynuowanie działalności Punktu Pomocy Specjalistycznej dla osób i rodzin znajdujących się w kryzysie, tym zapewnienie dostępu do wsparcia terapeutycznego i poradnictwa prawnego dla mieszkańców,
- rozwijanie i doskonalenie metod współpracy samorządu lokalnego instytucji pomocy społecznej z organizacjami pozarządowymi i społecznymi oraz innymi instytucjami działającymi w obszarze lokalnej polityki społecznej,
- organizowanie systematycznych szkoleń pracowników ośrodka pomocy społecznej, ze szczególnym uwzględnieniem pracowników socjalnych i asystenta rodziny oraz pracowników realizujących świadczenia rodzinne,
- wspomaganie bieżącej działalności GOPS w Turawie poprzez propagowanie idei wolontariatu, pomocy sąsiedzkiej, grup samopomocy i wsparcia środowiska lokalnego,
- poszerzenie ilości działań dla osób z zaburzeniami psychicznymi poprzez m.in.:
 - rozwijanie partnerstwa lokalnego na rzecz ochrony zdrowia psychicznego,
 - prowadzenie edukacji i wsparcia dla rodzin osób z doświadczeniem choroby psychicznej,
 - wsparcie środowiskowe, w tym poprzez kierowanie osób do ŚDS,
 - organizowania dla rodzin spotkań, mających na celu wymianę ich doświadczeń oraz zapobieganie izolacji, zwanych dalej „grupami wsparcia” lub „grupami samopomocowymi”.

Pracownicy tutejszego Ośrodka dbają o tworzenie coraz lepszego wizerunku pomocy społecznej, jako instytucji efektywnej, nowoczesnej i skutecznej. Zawsze starają się, aby wsparcie do potrzebujących kierowane było sprawnie i w taki sposób, by osoby w trudnej życiowej sytuacji, pozostawały w systemie pomocy jak najkrócej. Pracownicy stykają się coraz częściej z bardzo trudnymi przypadkami, wymagającymi pomocy od zaraz (są to sytuacje dotyczące, osób starszych, chorych, ofiar przemocy). Zapewnienie w budżecie środków na funkcjonowanie Ośrodka w tym na wynagrodzenia dla pracowników. Pracownicy GOPS, nie

tylko ze względu na charakter pracy, ale przede wszystkim ze względu na zwiększone uprawnienia do samodzielnego pobierania dokumentacji, mają coraz więcej obowiązków, jak i większy zakres odpowiedzialności. Zwiększanie zakresu zadań, jakie realizuje GOPS przyczynia się również do zwiększania obowiązków dla wszystkich pracowników (pomoc społeczna, świadczenia rodzinne, księgowość).

Gmina, która dba w szczególności o swoich najsłabszych mieszkańców jest tym bardziej atrakcyjna dla nowych potencjalnych mieszkańców i nowych inwestorów, co jest jednoznaczne z rozwojem gminy.

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 110 ust. 9 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, składa Radzie Gminy coroczne sprawozdanie z działalności ośrodka oraz przedstawia potrzeby w zakresie pomocy społecznej.

W związku z powyższym podjęcie uchwały jest zasadne.

AUTOPOPRAWKA

Po złożeniu projektu niniejszej uchwały, opublikowana została nowa wersja ustawy o samorządzie gminnym, w związku z tym konieczne jest dokonanie autopoprawki podstawy prawnej